

Weer kunnen grijpen met dank aan 'teenvingers'

NIJMEGEN - Roeland Verwegen (46) uit Erp had tot juni een linkerhand met alleen nog duim en pink eraan. Nu telt zijn hand weer vier vingers.

Of beter: een duim, een pink en twee van zijn tenen. Beetje raar misschien, maar voor Verwegen een uitkomst. Die tenen kunnen na enige oefening vrijwel hetzelfde als voorheen de vingers op die plek. Verwegen: „Je moet goed kijken om te zien dat het tenen zijn, alleen de nagels zijn wat korter.” Het huzarenstukje om de professioneel timmerman na een ongelukkige aanvaring met een cirkelzaag weer volledige handfunctie te schenken, is onlangs geleverd door een team van plastisch chirurgen van het Radboudziekenhuis in Nijmegen. Niet uniek, wel zeldzaam.

„Twee tenen amputeren en die op een hand zetten gebeurt misschien eens in de vijf jaar in Nederland”, aldus hoogleraar plastische chirurgie Dietmar Ulrich. Hij deed de operatie met collega Erik Walbeehm en nog twee chirurgen. De ingreep nam tien uur in beslag.

Ulrich schat dat er nog tientallen mensen in Nederland rondlopen met vergelijkbaar handletsel. „Die zouden allemaal geholpen kunnen worden met een operatie. Alleen weten ze vaak niet dat dit mogelijk is.”

Zeker als je een duim mist, kan een 'teenvinger' uitkomst bieden. „Omdat je zonder duim geen grijpfunctie meer hebt. Dan ben

■ Roeland Verwegen laat het huzarenstukje zien dat chirurgen van het Radboudumc in Nijmegen hebben geleverd: twee van zijn tenen zijn geamputeerd en op zijn hand gezet. foto Gerard Verschooten

je behoorlijk gehandicapt.” Daar weet Martijn Bakker (39) uit Erlecom alles van. Hij raakte een duim kwijt tijdens het werken in de steenfabriek. „Dan is het lastig om je brood te smeren of een beertje koffie vast te houden.” In januari werd bij hem de grote teen van zijn linkervoet op zijn rechterhand gezet. „Drie van mijn tenen zijn door de chirurg iets opgeschoven, zodat ik normaal kan blijven lopen.”

De afdeling Plastische Chirurgie van het Radboudumc is sinds kort Europees Hand Trauma Centrum en gecertificeerd door de FESSH, de Europese vereniging

► Twee tenen amputeren en op een hand zetten is niet uniek, maar wel zeldzaam

voor de bevordering van de handchirurgie. Ulrich: „Voorwaarde is dat je 24 uur per dag bereikbaar moet zijn om dit soort operaties te kunnen doen, zeven dagen per week.” Nog een voorwaarde: de chirurgen moeten nauwkeurig kunnen werken op de vierkante millimeter. Eerst moet botweefsel van zowel hand als aan te zetten teen worden gereconstrueerd om die keurig op elkaar te laten aansluiten.

Draad of schroef dient als bindmiddel.

Dan zijn zo'n 150 hechtingen nodig om achtereenvolgens buigpezen, slagaders, aders, strekpezen en zenuwen te verbinden. „Het moeilijkst is dit wanneer de oppervlaktes ongelijk zijn zoals bij verwondingen die ontstaan bij een cirkelzaag. Dan moet je een hobbelig maanlandschap zo bewerken dat dit netjes aansluit op de aan te zetten teen.”

Al een paar dagen na de operatie moet de patiënt aan de bak. Met een fysiotherapeut leert hij oefeningen die voorkomen dat pezen in zijn hand verkleven. Omdat herstel van de zenuwen maar langzaam op gang komt, kan het negen maanden tot een jaar duren voordat de teenvinger hetzelfde aanvoelt als voorheen de teen aan de voet.

Niet iedereen komt voor de operatie in aanmerking. „We opereren alleen patiënten die goede vaten hebben. Bij rokers en diabetes is dat vaak niet het geval, helaas.”

Roeland Verwegen kreeg vooraf te horen dat er 5 procent kans is op afstoting doordat bijvoorbeeld de doorbloeding niet goed op gang komt. Verwegen: „Maar ik kon niks met die hand, ik heb het risico graag genomen.”

Hand en voet lijken voorbeeldig te genezen. Het missen van de twee tenen is volgens Verwegen geen probleem. „Ze hebben de tenen die overbleven naar elkaar toe getrokken, het voelt alweer stabiel.”